

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 134. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167181551152/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

den, som ikke kan tænke sig ind i en Forfatning, hvortil han ikke selv har været.

„2) Den iblandt Menneskene indbragte fordærlige Overdaadighed, som de uformulige Stobninger ikke kjende til. Dyrene, det være sig de tamme eller de vilde, have deres bestemte Føde: hine finde den bær, hvor deres Herrer have bestemt den for dem, og disse opføge og finde den selv. De for Sundheden saa dræbende Afværginger af Mad og Drikke kjende de ikke. Deres Mad er ens alle Dage, Vand er deres Drikke*); Menneskene derimod værne sig til uallige forskjellige, ikke sjældent unaturlige Søtter Føde, der ikke kan andet end for-dærve deres Helbred og Konstitution. Hvad Slæde og Ulykke Kaffe, Brændevin og Tobak har indbragt i Verden, behøver jeg vel ikke her vidtløftigen at vise, da Tingene er saa iøjenslaar: men mon der ingen Exempler skulde gives paa, at Mennesker, der have været vant til varm og frokaldet god Spijs, ere bleve et Kov for Døden eller de inervetligste Sygdomme, naar de, formedels en eller anden Narfag, have været nødt til at jøde sig med Brød og Vand? Deene Sats tror jeg, at Medici let kunne bevise. Her var meget god Lejlighed til at udbrede sig vidtløftigere over Overdaadighedens Høre og gyselige Følgesyge paa den menneskelige Slædighed: men her er ikke Stedet dertil, og mit Djeved er kun: *summa sequi fastigia rerum.*

„3) Sygdomme, hvorfor Menneskene ere ufjeligen mere udiatne end Dyrene. Den største Del heraf rejser sig af den menneskelige Overdaadighed og ere altsaa blot menneskelige Svagheder, som Dyrene ere saa lykkelige ikke at kjende til. Egentlig at tale, have Dyrene og Menneskene kun to Slags

* Nogle saa tamme Husdyr undtages, der ofte vænnes til Kaffetier og en for dem unaturlig Føde; men disse kan ikke her komme i Betragtning, thi man vil næppe kunne anføre Exempler paa, at et Dyr er omkommet, fordi det har mistet sine Kafferbiffener.

summa sequi fastigia rerum. at angive de vigtigste Følgesyge.